

Norsk gass bidrar til at Marokko kan fortsette å okkupere Vest-Sahara, mener menneskerettighetsgruppe

Alle involverte parter må få på plass rutiner sånn at gass ikke eksporteres til Vest-Sahara i fremtiden, sier Støttekomiteen for Vest-Sahara.

[Anne Siri Renå](#)

anne.siri@lomediamedia.no

09.12.2021 09:38

09.12.2021 09:41

Vest-Sahara på Afrikas nordvestkyst har siden 1975 vært okkupert av Marokko og behandles av FN som det siste uløste kolonispørsmålet i Afrika.

I 2020 fant den første kjente norske eksporten av gass til Vest-Sahara sted, noe som ifølge Støttekomiteen for Vest-Sahara bidrar til at Marokko kan videreføre okkupasjonen.

Vest-Saharas folk, saharawiene, ønsker ikke denne gassen velkommen, melder komiteen. Nylig lanserte de [rapporten «Siste gass til Vest-Sahara?»](#), som handler om hvordan eksportører av norsk gass forholder seg til Vest-Sahara-spørsmålet.

LO har et årelangt engasjement i Vest-Sahara, og har vært med å finansiere rapporten.

Ber Norge om hjelp: [Trump anerkjente Marokkos okkupasjon av Vest-Sahara. Nå ber frigjøringsbevegelsen Norge om hjelp](#)

Equinor beklaget

Så lenge Støttekomiteen for Vest-Sahara har fulgt med på skipstrafikk inn og ut av

territoriet, har Vest-Saharas havner mottatt gass fra Sør-Europa, står det i rapporten.

FLUKT: Mange saharawier har blitt fordrevet fra Vest-Sahara av Marokko. Her fra flyktningleieren i Tindouf i Algerie. Bildet er fra 2016.

I 2020 stanset eksportene av gass fra Spania – og Marokkos partnere i Vest-Sahara så nordover. Det startet med en eksport fra Sverige i mars 2020. Få uker senere fant historiens første kjente gasstransport fra Norge sted, da kjemikalietankeren Gas Cerberus forlot Kårstø havn i Rogaland.

Komiteen identifiserte Equinor som eksportør, og overfor Dagsavisen beklaget selskapet hendelsen. De sa de hadde laget rutiner for at det ikke skal skje igjen.

Det finnes ikke detaljkunnskap om bruk av gassen, men det antas at den går til fiskeri, industri og til sivilt bruk for marokkanske innflyttere til området.

Marokkos okkupasjon av Vest-Sahara strider med folkeretten. En dom i EU-domstolen sier at Marokkos handelsavtaler ikke kan anvendes i Vest-Sahara uten samtykke fra frigjøringsbevegelsen Polisario, som er representanten for saharawiene.

Henge som hauker

Rapporten inneholder anbefalinger både til norske myndigheter, til selskaper som eksporterer gass og til operatører av terminaler hvor gassen har blitt sendt ut fra.

Den anbefaler blant annet norske myndigheter å informere norske gasseksportører om at regjeringen fraråder næringsliv i Vest-Sahara.

– Vi er lei av å løpe etter norske rederier og bedrifter og være vaktbikkje. Sektoren må holdes ansvarlig og alle må ha en Vest-Sahara-policy, sa daglig leder Erik Hagen, da rapporten ble lansert.

Hagen sa videre at den humanitære situasjonen i Vest-Sahara er alvorlig. Folket lider fortsatt under bistandsfallet fra finanskrisen i 2008. Hagen sa også at de skal følge med på gasstransportaktiviteten som «hauker» framover.

Kort om Vest-Sahara:

- Vest-Sahara er et territorium ved og innenfor Afrikas nordvestkyst.
- Vest-Sahara var spansk koloni fram til 1975. Størstedelen har vært okkupert av Marokko siden 1975, en mindre del kontrolleres av frigjøringsbevegelsen Polisario.
- Både Marokko og Polisario krever råderett over Vest-Sahara og spørsmålet om suverenitet er uløst.
- Vest-Sahara hadde 652.271 innbyggere i 2020.

Kilde: Store norske leksikon